TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. liepos 21 d.*

Byloje C-150/10

dėl *Tribunal de première instance de Bruxelles* (Belgija) 2010 m. kovo 5 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2010 m. kovo 29 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Bureau d'intervention et de restitution belge

prieš

Beneo-Orafti SA

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot, teisėjai K. Schiemann, C. Toader, A. Prechal (pranešėja) ir E. Jarašiūnas,

* Proceso kalba: prancūzų.

generalinis advokatas Y. Bot,
posėdžio sekretorius B. Fülöp, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2011 m. sausio 19 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Beneo-Orafti SA*, atstovaujamos *advocaat* D. De Keuster ir *Rechtsanwalt* C. Pitschas,

— Belgijos vyriausybės, atstovaujamos J.-C. Halleux, padedamo advokatų E. Grégoire ir J. Mariani,

— Europos Komisijos, atstovaujamos A. Bouquet ir P. Rossi,

susipažinęs su 2011 m. kovo 17 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2006 m. vasario 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 320/2006, nustatančio laikiną Bendrijos cukraus pramonės restruktūrizavimo schemą ir iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1290/2005 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo (OL L 58, p. 42), 2 straipsnio 6 punkto ir 3 straipsnio, 2006 m. kovo 27 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 493/2006,

nustatančio pereinamojo laikotarpio priemones dėl bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo reformos ir iš dalies keičiančio Reglamentus (EB) Nr. 1265/2001 ir (EB) Nr. 314/2002 (OL L 89, p. 11), 9 straipsnio, 2006 m. birželio 29 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 967/2006, nustatančio Tarybos reglamento (EB) Nr. 318/2006 išsamias nekvotinės gamybos cukraus sektoriuje įgyvendinimo taisykles (OL L 176, p. 22), 4 straipsnio, 2006 m. birželio 27 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 968/2006, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 320/2006, nustatančio laikiną Bendrijos cukraus pramonės restruktūrizavimo schemą, įgyvendinimo taisykles (OL L 176, p. 32), 26 bei 27 straipsnių ir *non bis in idem*, proporcingumo bei nediskriminavimo principų išaiškinimu.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant dvi bylas tarp *Bureau d'intervention et de restitution belge* (toliau – BIRB) ir *Beneo-Orafti SA* (toliau – *Beneo–Orafti*) dėl, pirma, restruktūrizavimo pagalbos grąžinimo ir, antra, mokesčio už nekvotinio cukraus gamybą mokėjimo.

Teisinis pagrindas

Bendras cukraus sektoriaus rinkų organizavimas

3 2006 m. vasario 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 318/2006 dėl bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo (OL L 58, p. 1) 1 straipsnio „Taikymo sritis" 2 dalyje nustatyta:

„<...> produktams, [kuriems nustatytas bendras cukraus sektoriaus rinkų organizavimas,] prekybos metai prasideda spalio 1 d. ir baigiasi kitų metų rugsėjo 30 d.

Tačiau 2006–2007 prekybos metai prasideda 2006 m. liepos 1 d. ir baigiasi 2007 m. rugsėjo 30 d.“

4 Šio reglamento 7 straipsnyje „Kvotų skyrimas“ numatyta:

„1. Cukraus, izogliukozės ir inulino sirupo gamybos nacionaliniu ar regioniniu lygiu kvotos nustatytos III priede.

2. Valstybės narės skiria kvotą kiekvienai jos teritorijoje įsisteigusiai ir pagal 17 straipsnį patvirtintai įmonei, gaminančiai cukrų, izogliukozę ar inulino sirupą.

<...>“

5 Šio reglamento 3 skyrius „Nekvotinė gamyba“ apima 12–15 straipsnius.

6 Pagal Reglamento Nr. 318/2006 12 straipsnį „Taikymo sritis“:

„Prekybos metais viršijus 7 straipsnyje minėtą kvotą pagamintas cukrus, izogliukozė ar inulino sirupas gali būti:

a) naudojami perdirbant tam tikrus produktus, kaip nurodyta 13 straipsnyje;

b) perkeliami į kitų prekybos metų kvotinę gamybą pagal 14 straipsnį;

c) naudojami specialiam tiekimo į atokiausius regionus režimui <...>;

arba

d) eksportuojami laikantis kvotų, nustatytų 39 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, laikantis įsipareigojimų pagal susitarimus, sudarytus pagal Sutarties 300 straipsnį.

Kitam kiekiui taikomas 15 straipsnyje nurodytas pertekliaus mokestis.“

7 Reglamento Nr. 318/2006 15 straipsnyje „Pertekliaus mokestis“ nustatyta:

„1. Pertekliaus mokestis taikomas:

a) cukraus, izogliukozės ir inulino sirupo pertekliui, pagamintam bet kuriais prekybos metais, išskyrus į kitus metus perkeltą kiekį, <...> arba 12 straipsnio c ir d punktuose nurodytus kiekius;

<...>

2. Siekiant išvengti 1 dalyje nurodytų kiekių kaupimosi, <...> nustatomas pakankamai didelis pertekliaus mokestis.

<...>“

8 Reglamento Nr. 493/2006 dešimtoje konstatuojamojoje dalyje numatyta:

„Reglamento <...> Nr. 318/2006 1 straipsnio 2 dalyje prekybos metai yra apibrėžiami kaip laikotarpis nuo spalio 1 d. iki rugsėjo 30 d. Tačiau 2005–2006 prekybos metai, kaip tai apibrėžta [2001 m. birželio 19 d. Tarybos] reglamente (EB) Nr. 1260/2001 [dėl bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo (OL L 178, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k. 3 sk., 33 t., p. 17)], baigiasi 2006 m. birželio 30 d. Dėl šios priežasties 2006–2007 prekybos metų laikotarpis nustatomas nuo 2006 m. liepos 1 d. iki 2007 m. rugsėjo 30 d. ir trunka 15 mėnesių. Kad dėl trijų papildomų mėnesių būtų užtikrintas ankstesnius ir būsimus prekybos metus atitinkantis paskirstymas, šiems prekybos metams reikėtų numatyti kvotų ir tradicinių rafinavimo poreikių, anksčiau apskaičiuotų 12-kai mėnesių ir kurie po šių prekybos metų bus taikomi 12-kai mėnesių, padidinimą. Šios pereinamojo laikotarpio kvotos turi apimti 2006–2007 prekybos metų pradžios cukrų, pagamintą iš runkelių, pasėtų iki 2006 m. sausio 1 d.“

9 Reglamento Nr. 493/2006 9 straipsnio „Laikinosios kvotos“ 3 ir 4 dalyse nustatyta:

„3. 2006–2007 prekybos metais valstybėms narėms pagal II priedo C dalį paskirstoma 80 180 sausosios medžiagos tonų, išreikštų baltojo cukraus/izogliukozės ekvivalentu, inulino sirupo laikinoji kvota.

4. Už 1, 2 ir 3 dalyse numatytas laikinąsias kvotas:

a) mokėti laikinojo restruktūrizavimo mokesčio, numatyto Reglamento <...> Nr. 320/2006 11 straipsnio 2 dalyje, nereikia;

b) negalima mokėti pagalbos išmokų, numatytų Reglamente <...> Nr. 320/2006.“

10 Pagal Reglamento Nr. 967/2006 3 straipsnio „Suma“ 1 dalį:

„Reglamento <...> Nr. 318/2006 15 straipsnyje numatytas pertekliaus mokestis yra 500 eurų už toną.“

11 Reglamento Nr. 967/2006 4 straipsnio „Apmokestinamas perteklius“ 1 dalyje nustatyta:

„Pertekliaus mokesčiu gamintojas yra apmokestinamas už perteklių, pagamintą viršijus atitinkamais prekybos metais jam skirtą gamybos kvotą.

Tačiau pertekliaus mokesčiu neapmokestinami tie 1 dalyje nurodyti kiekiai, kurie buvo:

a) iki kitų prekybos metų lapkričio 30 d. patiekti perdirbėjui, kad jie būtų panaudoti gaminant priede nurodytus produktus;

b) perkelti į kitus metus, kaip apibrėžta Reglamento <...> Nr. 318/2006 14 straipsnyje, o cukraus atveju – gamintojo laikomi kaip atsargos iki paskutinės atitinkamų prekybos metų dienos;

c) iki kitų prekybos metų gruodžio 31 d. išvežti pagal ypatingo tiekimo į atokiausius regionus režimo taisykles <...>;

d) iki kitų prekybos metų gruodžio 31 d. eksportuoti pagal eksporto sertifikatą;

e) sunaikinti arba taip pakeisti, kad jų neįmanoma atkurti, tam tikros valstybės narės kompetentingos institucijos pripažįstamomis aplinkybėmis.“

Europos Sąjungos cukraus pramonės restruktūrizavimo laikinoji schema

12 Reglamento Nr. 320/2006 pirmoje ir penktoje konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(1) Dėl pokyčių Bendrijoje ir pasaulyje Bendrijos cukraus pramonei iškyla struktūrinių problemų, galinčių rimtai pakenkti konkurencingumui ir net visos pramonės perspektyvumui apskritai. Šių problemų neįmanoma veiksmingai išspręsti taikant rinkos valdymo priemones, nustatytas pagal bendrą cukraus rinkos organizavimą. Kad Bendrijos cukraus gamybos ir prekybos sistema atitiktų tarptautinius reikalavimus ir būtų užtikrintas jos konkurencingumas ateityje, būtina pradėti visapusišką restruktūrizavimo procesą, padėsiantį ženkliai sumažinti nepelningos gamybos pajėgumus Bendrijoje. Todėl siekiant užtikrinti gerą naujojo bendro cukraus rinkos organizavimo veikimą, reikėtų nustatyti atskirą ir autonominę laikiną Bendrijos cukraus pramonės restruktūrizavimo schemą. Pagal šią schemą kvotos turėtų būti sumažintos atsižvelgiant į Bendrijos cukraus gamintojų, cukrinių runkelių, cukranendrių ir cikorijų augintojų bei vartotojų teisėtus interesus.

<...>

(5) Reikėtų pradėti taikyti svarbią ekonominę paskatą, teiktiną kaip atitinkama restruktūrizavimo pagalba, mažiausio našumo cukraus gamybos įmonėms, kad jos nutrauktų gamybą pagal kvotas. Todėl reikėtų nustatyti restruktūrizavimo pagalbą, kuria būtų skatinama nutraukti gamybą pagal cukraus kvotas ir atsisakyti atitinkamų kvotų, tuo pačiu metu tinkamai atsižvelgiant į socialinius ir aplinkos apsaugos įsipareigojimus, susijusius su gamybos nutraukimu. Pagalbą reikėtų teikti ketverius prekybos metus, siekiant gamybą sumažinti tiek, kad Bendrijoje būtų pasiekta rinkos pusiausvyra."

13 Pagal šio reglamento 2 straipsnį „Sąvokų apibrėžimai":

„Šiame reglamente taikomi šie sąvokų apibrėžimai:

<...>

6) „kvota" – kvota cukraus, izogliukozės ir inulino sirupo gamybai, kuri yra skirta įmonei pagal <...> Reglamento <...> Nr. 318/2006 <...> 7 straipsnio 2 dalį, 8 straipsnio 1 dalį, 9 straipsnio 1 ir 2 dalis bei 11 straipsnį."

14 Reglamento Nr. 320/2006 3 straipsnyje „Restruktūrizavimo pagalba" numatyta:

„1. Cukrų, izogliukozę ar inulino sirupą gaminančiai įmonei, kuriai kvota buvo paskirta iki 2006 m. liepos 1 d., gali būti skirta restruktūrizavimo pagalba už atsisakytos kvotos toną, jeigu per vienerius iš 2006–2007, 2007–2008, 2008–2009 ir 2009–2010 prekybos metų ji:

<...>

b) atsisako kvotos, kurią ji priskyrė vienam ar keliems savo fabrikams ir iš dalies išmontuoja atitinkamų fabrikų gamybos įrenginius, ir nenaudoja atitinkamų fabrikų likusių gamybos įrenginių produktų, kuriems taikomas bendras cukraus rinkos organizavimas, gamybai;

arba

c) atsisako dalies kvotos, kurią ji priskyrė vienam ar keliems savo fabrikams ir nenaudoja atitinkamų fabrikų gamybos įrenginių žaliaviniam cukrui rafinuoti.

<...>

5. Restruktūrizavimo pagalba už atsisakytos kvotos toną sudaro:

<...>

b) 1 dalies b punkte nurodytu atveju:

— 547,50 EUR 2006–2007 prekybos metams,

<...>

c) 1 dalies c punkte nurodytu atveju:

— 255,50 EUR 2006–2007 prekybos metams,

<...>“

15 Šio reglamento 5 straipsnyje „Sprendimas dėl restruktūrizavimo pagalbos ir kontrolės priemonių“ nustatyta:

„1. Iki vasario mėn. pabaigos prieš 3 straipsnio 2 dalyje nurodytus prekybos metus valstybės narės nusprendžia dėl restruktūrizavimo pagalbos skyrimo. Tačiau sprendimas dėl 2006–2007 prekybos metų priimamas iki 2006 m. rugsėjo 30 d.

2. Restruktūrizavimo pagalba skiriama, jei valstybė narė, atlikusi išsamų patikrinimą, nustatė, kad:

— paraiškoje yra 4 straipsnio 2 dalyje nurodyti elementai;

— restruktūrizavimo plane yra 4 straipsnio 3 dalyje nurodyti elementai;

— restruktūrizavimo plane aprašytos priemonės ir veiksmai neprieštarauja atitinkamiems Bendrijos ir nacionalinės teisės aktams;

— pagal iš Komisijos gautą informaciją restruktūrizavimo fonde yra reikiamų finansinių išteklių.

<...>“

16 Šio reglamento 11 straipsnyje „Laikinas restruktūrizavimo mokestis“ nustatyta:

„1. Laikiną restruktūrizavimo mokestį kiekvienais prekybos metais už kvotos toną moka tos įmonės, kurioms yra skirta kvota.

Kvotos, kurių įmonė atsisakė nuo konkrečių prekybos metų pagal 3 straipsnio 1 dalį, nėra apmokestinamos laikinu restruktūrizavimo mokesčiu tais ir sekančiais prekybos metais.

2. Nustatomas toks laikinas restruktūrizavimo mokestis cukrui ir inulino sirupui:

— 126,40 EUR už kvotos toną 2006–2007 prekybos metais,

<...>“

17 Pagal Reglamento Nr. 968/2006 3 straipsnį „Kvotos atsisakymas“:

„Nuo prekybos metų, kuriais pagal Reglamento <...> Nr. 320/2006 3 straipsnį atsisakyta kvotos, cukraus, izogliukozės arba inulino sirupo gamyba ir iš ankstesnių prekybos metų perkelta ar jais nutraukta cukraus, izogliukozės arba inulino sirupo gamyba negali būti laikoma atitinkamų fabrikų gamyba pagal tą kvotą.“

18 Reglamento Nr. 968/2006 11 straipsnio „Restruktūrizavimo plano pakeitimai“ 1 dalyje nustatyta:

„Kai tik restruktūrizavimo pagalba suteikiama, jos gavėjas imasi visų patvirtintame restruktūrizavimo plane pateiktų priemonių ir laikosi jo restruktūrizavimo pagalbos paraiškoje numatytų įsipareigojimų.“

19 Reglamento Nr. 968/2006 26 straipsnio „Pagalbos grąžinimas“ 1 dalyje nustatyta:

„<...> jei pagalbos gavėjas nevykdo vieno ar keleto restruktūrizavimo plano, verslo plano arba nacionalinės restruktūrizavimo programos įsipareigojimų ir, jei netaikomas *force majeure* principas, tam įsipareigojimui (įsipareigojimams) vykdyti suteikta pagalbos dalis turi būti grąžinama.“

20 Pagal Reglamento Nr. 968/2006 27 straipsnį „Baudos“:

„1. Jei pagalbos gavėjas nevykdo vieno ar keleto restruktūrizavimo plano, verslo plano arba nacionalinės restruktūrizavimo programos įsipareigojimų, iš jo gali būti pareikalauta sumokėti sumą, atitinkančią 10 % pagal 26 straipsnį grąžintinos sumos.

<...>

3. Jeigu pagalbos gavėjas nevykdo įsipareigojimų tyčia arba dėl didelio neapdairumo, iš jo gali būti pareikalauta sumokėti sumą, atitinkančią 30 % pagal 26 straipsnį grąžintinos sumos.“

Sąjungos finansinių interesų apsauga

21 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 1 t., p. 340) dešimtoje konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„<...> norint išvengti, kad Bendrijos piniginės nuobaudos ir nacionalinės baudžiamosios sankcijos nebūtų skiriamos tiems patiems asmenims dėl tų pačių priežasčių, būtina priimti atitinkamas nuostatas remiantis ne vien tik bendru teisingumo principu ir proporcingumo principu, bet ir *non bis in idem* principu, kartu gerbiant *acquis communautaire* bei konkrečių šio reglamento įsigaliojimo metu galiojusių Bendrijos taisyklių nuostatas“.

22 Reglamento Nr. 2988/95 1 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Pažeidimas – tai bet kuris Bendrijos teisės aktų nuostatų pažeidimas, susijęs su ekonominės veiklos vykdytojo veiksmų [veiksmais] ar neveikimo [neveikimu], dėl kurio Bendrijų bendrajam biudžetui ar jų valdomiems biudžetams padaroma žala sumažinant ar iš viso prarandant pajamas, gaunamas iš tiesiogiai Bendrijų vardu surinktų nuosavų lėšų, arba darant nepagrįstas išlaidas.“

23 Reglamento Nr. 2988/95 4 straipsnyje nustatyta:

„1. Įvykdžius bet kokį pažeidimą, neteisingai įgyta nauda paprastai panaikinama:

— įpareigojant sumokėti nustatytas sumas arba grąžinti neteisėtai įgytas sumas,

<...>

4. Šiame straipsnyje numatytos priemonės nelaikomos nuobaudomis.“

24 Pagal šio reglamento 5 straipsnio 1 dalį:

„Padarius tyčinius pažeidimus arba pažeidimus dėl aplaidumo gali būti skiriamos šios administracinės nuobaudos:

a) administracinė bauda;

b) reikalavimas sumokėti didesnę sumą negu neteisėtai gautos arba vengiamos mokėti sumos, tam tikrais atvejais pridėjus palūkanas; <...>

c) visiškai ar dalinai panaikinant Bendrijos taisyklėmis suteiktą naudą, net jeigu ekonominės veiklos vykdytojas neteisėtai pasinaudojo tik dalimi šios naudos;

d) nesuteikiant arba panaikinant naudą tam tikram laikotarpiui po pažeidimo;

e) laikinai panaikinant patvirtintą ar pripažintą teisę dalyvauti Bendrijos pagalbos sistemoje;

f) nusavinant užstatą ar depozitą, pateiktą, kad būtų laikomasi taisyklėse numatytų sąlygų arba atstatant neteisėtai grąžinto užstato sumą;

g) kitos grynai ekonominės, savo pobūdžiu ir taikymo sritimi lygiavertės nuobaudos, numatytos atskirų sektorių taisyklėse, kurias priėmė Taryba, atsižvelgdama į atitinkamiems sektoriams keliamus konkrečius reikalavimus ir neviršydama Komisijai Tarybos suteiktų įgaliojimų."

Pagrindinės bylos ir prejudiciniai klausimai

25 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad 2006 m. liepos mėn. Belgijos kompetentingos institucijos *Beneo-Orafti* 2006–2007 prekybos metams skyrė 131 330 tonų bazinę ir 32 833 tonų laikinąją inulino sirupo kvotas.

26 2006 m. liepos 27 d. *Beneo-Orafti* Belgijos kompetentingoms institucijoms pateikė restruktūrizavimo pagalbos paraišką. 2006 m. rugpjūčio 18 d. šios institucijos atsakė, kad paraiškoje yra visa reikiama informacija, ir 2006 m. rugsėjo 18 d. *Beneo-Orafti* informavo, kad jos paraiška priimtina, ir apie tai pranešė Komisijai.

27 2006 m. lapkričio mėn. Belgijos kompetentingos institucijos *Beneo-Orafti* informavo, kad negali pateikti neginčytino teisinio vertinimo dėl tokios gamybos suderinamumo su restruktūrizavimo pagalbos gavimo sąlygomis. Jos pasiūlė kreiptis į Komisiją, siekiant išsiaiškinti šį klausimą, arba pasisiūlė tokį kreipimąsi pateikti kartu su *Beneo-Orafti*.

28 Nuo 2006 m. lapkričio 21 d. iki 2006 m. gruodžio 13 d. *Beneo-Orafti* pagamino 27 756,986 tonos inulino sirupo.

29 2007 m. sausio 18 d. Belgijos kompetentingos institucijos *Beneo-Orafti* informavo, kad jai skirta 59 679 771,50 EUR pagalba.

30 Atsakydama į Belgijos kompetentingų institucijų pateiktą paklausimą, 2007 m. kovo 20 d. Komisija atsakė, kad laikinosios kvotos yra tik įprastų bazinių kvotų padidinimas. Jos nuomone, pagal restruktūrizavimo schemą bazinės kvotos atsisakiusi įmonė negali toliau gaminti tik pagal laikinąją kvotą.

31 Į 2007 m. vasario 19 d. BIRB pateiktus klausimus 2007 m. balandžio 3 d. Belgijos kompetentingos institucijos pateikė tokį patį atsakymą, koks buvo Komisijos 2007 m. kovo 20 d. laiške.

32 2007 m. liepos 9 d. BIRB *Beneo-Orafti* išsiuntė laišką, kuriame pakartota Komisijos nuomonė ir nurodoma, kad *Beneo-Orafti* turės sumokėti 13 878 493 EUR mokestį (27 756,986 tonos x 500 EUR už toną) už nekvotinio cukraus gamybą, nebent įrodys, kad laikėsi įsipareigojimų.

33 2007 m. rugpjūčio 13 d. registruotu laišku BIRB pateikė *Beneo-Orafti* oficialų pranešimą, kad ši grąžintų 12 613 468,36 EUR sumą, atitinkančią gautą pagalbą už kiekį, pagamintą pagal laikinąją kvotą, ir sumokėtų 3 784 040,51 EUR sumą, kuri atitinka baudą, lygią 30 % grąžintinos sumos, pagal Reglamento Nr. 968/2006 26 straipsnį ir 27 straipsnio 3 dalį, t. y. iš viso 16 397 508,87 EUR sumą.

34 *Beneo-Orafti* taip pat prašė iš dalies atleisti nuo banko garantijos, tačiau BIRB tai padaryti atsisakė.

35 2008 m. kovo 21 d. ir liepos 25 d. pareiškimais BIRB kreipėsi į *Tribunal de première instance de Bruxelles*, kad šis iš *Beneo-Orafti* priteistų minėtas 16 397 508,87 EUR ir 13 878 493 EUR sumas.

36 Manydamas, jog ginčams, dėl kurių kreiptasi, išspręsti reikalingas Sąjungos teisės išaiškinimas, *Tribunal de première instance de Bruxelles* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir Teisingumo Teismui pateikti šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar pagal [Reglamento Nr. 493/2006] 9 straipsnį cukrų gaminančiai įmonei skirtoms papildomoms kvotoms netaikoma laikina restruktūrizavimo schema, nustatyta [Reglamente Nr. 320/2006] ir [Reglamente Nr. 968/2006], nes:

a) už šias kvotas nereikia mokėti laikinojo restruktūrizavimo mokesčio;

b) joms neteikiama restruktūrizavimo pagalba ir

c) tai nėra kvotos [Reglamente Nr. 320/2006] nustatyta prasme, kaip jos apibrėžtos šio reglamento 2 straipsnio 6 punkte?

2. Net jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai, ar laikinosios kvotos yra savarankiškos kvotos, nesusijusios su įprastomis bazinėmis kvotomis, nes:

a) laikinosios kvotos skiriamos remiantis [Reglamento Nr. 493/2006] 9 straipsniu, o ne [Reglamento Nr. 318/2006] 7 straipsniu;

b) laikinųjų kvotų skyrimo kriterijai skiriasi nuo įprastų bazinių kvotų skyrimo kriterijų ir

c) laikinosios kvotos yra pereinamojo laikotarpio priemonės, skirtos perėjimui nuo senosios cukraus rinkos schemos prie naujosios Bendrijos cukraus rinkos schemos palengvinti, todėl iš esmės yra taikomos tik 2006–2007 prekybos metais?

3. Jei į vieną iš pirmiau pateiktų dviejų klausimų (arba į abu) būtų atsakyta teigiamai, ar cukrų gaminanti įmonė, kuri pateikė 2006–2007 prekybos metų restruktūrizavimo pagalbos paraišką pagal [Reglamento Nr. 320/2006] 3 straipsnį, turi teisę gauti laikinąją kvotą 2006–2007 prekybos metams, skiriamą pagal [Reglamento Nr. 493/2006] 9 straipsnį?

4. Jei į trečiąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai, ar skiriama bausmė gali būti nurodymas grąžinti dalį suteiktos restruktūrizavimo pagalbos ir grąžinti laikinąją kvotą?

Kaip apskaičiuoti grąžintiną sumą, numatytą [Reglamento Nr. 968/2006] 26 straipsnio 1 dalyje, ir [šio reglamento] 27 straipsnyje numatytą bausmę, jei cukrų gaminanti įmonė gavo (2006–2007 prekybos metų) restruktūrizavimo pagalbą ir panaudojo savo laikinąją kvotą (kuriai restruktūrizavimo pagalba visai nebuvo suteikta)?

Ar apskaičiuojant šią sumą ir šią bausmę reikia atsižvelgti į visus ar dalį šių duomenų:

a) nagrinėjamos cukrų gaminančios įmonės patirtas išlaidas dėl gamybos įrenginių išmontavimo?

b) nagrinėjamos cukrų gaminančios įmonės patirtus nuostolius dėl įprastos bazinės kvotos atsisakymo?

c) aplinkybę, kad laikinoji kvota yra vienkartinė ir laikina priemonė, leidžianti gaminti tik 2006–2007 prekybos metais, ir netaikoma kitiems prekybos metams (išskyrus laikinosios cukraus kvotos atveju)?

d) ar grąžintinos sumos apskaičiavimas neatsižvelgiant į a–c punktuose paminėtus elementus yra proporcingumo principo pažeidimas?

5. Neatsižvelgiant į pirmiau pateiktus klausimus, kada įsipareigojimai pagal restruktūrizavimo planą pradeda galioti, t. y. pareiškėjui privalomi:

a) nuo prekybos metų, dėl kurių pareiškėjas pateikė restruktūrizavimo pagalbos paraišką, pradžios?

b) nuo paraiškos kompetentingai nacionalinei valdžios institucijai pateikimo?

c) nuo kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos pranešimo, kad laikoma, jog paraiškoje yra visa reikiama informacija?

d) nuo kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos pranešimo, kad paraiška dėl restruktūrizavimo pagalbos pripažinta priimtina?

e) nuo kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos pranešimo apie sprendimą suteikti restruktūrizavimo pagalbą?

6. Jei į [pirmąjį arba antrąjį klausimą] (arba į abu) būtų atsakyta teigiamai, ar cukrų gaminanti įmonė, kuriai laikinoji kvota skirta 2006–2007 prekybos metams, turi teisę pasinaudoti šia kvota per prekybos metus, net jeigu šiai įmonei suteikta restruktūrizavimo pagalba susijusi su įprasta bazine kvota, kuri pradedama 2006–2007 prekybos metais?

7. Jei į [pirmąjį arba antrąjį klausimą] <...> būtų atsakyta neigiamai, ar tuo atveju, jeigu nesilaikoma įsipareigojimų pagal restruktūrizavimo planą, valstybės narės kompetentinga nacionalinė valdžios institucija turi teisę subendrinti grąžintiną restruktūrizavimo pagalbą ir baudą, nustatytas [Reglamento Nr. 968/2006] 26 ir 27 straipsniuose, su mokesčiu už perteklių, nustatytu [Reglamento Nr. 967/2006] 4 straipsnyje, ar toks bausmių subendrinimas pažeidžia *non bis in idem*, proporcingumo ir nediskriminavimo principus?“

Dėl prejudicinių klausimų

37 Visų pirma pažymėtina, kad, kaip matyti iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos, restruktūrizavimo pagalba *Beneo-Orafti* suteikta pagal Reglamento Nr. 320/2006 3 straipsnio 1 dalies b punktą.

Dėl pirmojo, antrojo, trečiojo ir šeštojo prejudicinių klausimų

38 Pateikdamas pirmąjį, antrąjį, trečiąjį ir šeštąjį klausimus, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Reglamento Nr. 320/2006 3 straipsnio 1 dalies b punktą reikia aiškinti taip, kad jame nurodytas žodis „kvota“ apima ir laikinąsias kvotas, kaip jos suprantamos pagal Reglamento Nr. 493/2006 9 straipsnį.

39 *Beneo-Orafti* siūlo į taip performuluotą klausimą atsakyti neigiamai. Jos nuomone, įmonės prisiimtas įsipareigojimas atsisakyti cukraus, izogliukozės ir inulino sirupo gamybai taikomos kvotos, kuri jai paskirta ir kurią ji priskyrė vienam ar keliems savo fabrikams, minimas Reglamento Nr. 320/2006 3 straipsnio 1 dalies b punkte (toliau – įsipareigojimas atsisakyti kvotos), susijęs tik su kvotomis, skirtomis pagal Reglamento Nr. 318/2006 7 straipsnį, išskyrus laikinąsias kvotas, skirtas pagal Reglamento Nr. 493/2006 9 straipsnį. Belgijos vyriausybė ir Komisija, savo ruožtu, į šį klausimą siūlo atsakyti teigiamai.

40 Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad Reglamento Nr. 320/2006 3 straipsnio 1 dalies b punkte vartojamas žodis „kvota“ apibrėžtas šio reglamento 6 straipsnio 2 punkte. Kaip teisingai pažymi *Beneo-Orafti*, pastarojoje nuostatoje daroma nuoroda tik į kvotas, skirtas pagal įvairias Reglamento Nr. 318/2006 nuostatas, o ne į laikinąsias kvotas, kaip jos suprantamos pagal Reglamento Nr. 493/2006 9 straipsnį.

41 Tačiau pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos formuluotę, bet ir į kontekstą bei teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (žr., be kita ko, 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Feltgen et Bacino Charter Company*, C-116/10, Rink. p. I-14187, 12 punktą).

42 Kaip matyti iš Reglamento Nr. 493/2006 dešimtos konstatuojamosios dalies, laikinosios kvotos įvestos siekiant padidinti Reglamente Nr. 318/2006, konkrečiau kalbant – jo 7 straipsnyje, nustatytas 2006–2007 prekybos metų kvotas, nes pastarosios kvotos, kaip ir anksčiau galiojusiame teisės akte, t. y. Reglamente Nr. 1260/2001, numatytosios, galiojo 12 mėn., o minėti prekybos metai išimtinai truko 15 mėnesių.

43 Atsižvelgiant į šį Sąjungos teisės aktų leidėjo siekiamą konkretų tikslą, t. y. tik pritaikyti kvotų dydį prie neįprastai ilgų 2006–2007 prekybos metų, laikinosios kvotos neturi būti laikomos kitokio pobūdžio nei tos, kurios buvo didinamos, kad būtų pasiektas toks tikslas. Kaip pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 62 punkte, šis padidinimas, beje, yra proporcingas išimtiniam minėtų prekybos metų pailginimui.

44 Šiomis aplinkybėmis, nors Reglamento Nr. 320/2006 2 straipsnio 6 punkte konkrečiai nepaminėtos laikinosios kvotos, juolab kad to šiuo atveju nebuvo įmanoma padaryti, nes šias kvotas nustatantis Reglamentas Nr. 493/2006 priimtas vėliau nei Reglamentas Nr. 320/2006, pastarajame reglamente vartojamą žodį „kvota“ reikia aiškinti kaip apimantį ir laikinąsias kvotas.

45 Šį aiškinimą patvirtina ir Sąjungos teisės aktų leidėjo tikslas, dėl kurio jis priėmė Reglamentą Nr. 320/2006. Kaip visų pirma matyti iš šio reglamento pirmos ir penktos konstatuojamųjų dalių, šis tikslas yra restruktūrizuoti cukraus sektorių, kad būtų sumažintas nepelningos gamybos pajėgumas Sąjungoje, įvedant ekonominę paskatą, taikomą kaip atitinkama restruktūrizavimo pagalba mažiausio našumo cukraus gamybos įmonėms, kad šios nutrauktų gamybą pagal kvotas ir atsisakytų nagrinėjamų kvotų (šiuo klausimu žr. 2009 m. birželio 11 d. Sprendimo *Agrana Zucker*, C-33/08, Rink. p. I-5035, 22 punktą).

46 Tačiau, kaip pažymėjo generalinis advokatas išvados 73 punkte, tam tikslui būtų prieštaraujama, jei minėtą pagalbą gaunančiai ir dėl to turinčiai atsisakyti kvotos ir išmontuoti atitinkamus savo gamybos įrenginius įmonei būtų leidžiama naudoti tuos pačius įrenginius naudojant laikinąją kvotą dar iki prekybos metų pabaigos.

47 Aiškinimo, kad Reglamento Nr. 320/2006 3 straipsnio 1 dalies b punkte vartojamas žodis „kvota“ apima ir laikinąsias kvotas, nepaneigia aplinkybė, kad, kaip tvirtina *Beneo-Orafti*, laikinosios kvotos skiriamos remiantis kitu teisės aktu nei tas, pagal kurį skiriamos kvotos, kaip jos suprantamos pagal Reglamento Nr. 318/2006 7 straipsnį, ir kad pirmosios skiriamos remiantis ne istoriniu pagrindu, kaip yra pastarųjų atveju.

48 Iš tikrųjų šios aplinkybės savaime negali pakeisti laikinųjų kvotų pobūdžio, kuris išplaukia iš Sąjungos teisės aktų leidėjo siekiamo tikslo įvedant šias laikinąsias kvotas, apie kurias priminta šio sprendimo 42 punkte.

49 Šio aiškinimo nepaneigia ir aplinkybė, kurią pabrėžia *Beneo-Orafti*, kad pagal Reglamento Nr. 493/2006 9 straipsnio 4 dalį už laikinąsias kvotas nereikia mokėti laikinojo restruktūrizavimo mokesčio, numatyto Reglamento Nr. 320/2006 11 straipsnio 2 dalyje, ir negalima gauti šiame reglamente numatytų pagalbos išmokų.

50 Iš tikrųjų aplinkybė, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas aiškiai numatė, kad laikinosios kvotos neturi daryti įtakos nei su laikinąja restruktūrizavimo schema susijusių finansinių įsipareigojimų, nei išmokų dydžiui, kuris atitinkamai matyti iš šios laikinos sumos ir šios pagalbos, savaime nereiškia, jog teisės aktų leidėjas numatė, kad laikinosios kvotos nepatenka į šios schemos taikymo sritį. Priešingai, konkretus neįtraukimas,

kurį Sąjungos teisės aktų leidėjas numatė Reglamento Nr. 493/2006 9 straipsnio 4 dalyje, veikiau patvirtina, kad laikinosios kvotos *a priori* patenka į šią taikymo sritį.

51 Todėl į pirmąjį, antrąjį, trečiąjį ir šeštąjį klausimus reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 320/2006 3 straipsnio 1 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip, kad jame vartojamas žodis „kvota“ apima ir laikinąsias kvotas, kaip jos suprantamos pagal Reglamento Nr. 493/2006 9 straipsnį.

Dėl penktojo klausimo

52 Toliau reikia išnagrinėti penktąjį klausimą, kuriuo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti datą, nuo kurios, atsižvelgiant į aplinkybes pagrindinėje byloje, įsigalioja įsipareigojimas atsisakyti kvotos.

53 *Beneo-Orafti* nuomone, remiantis Reglamento Nr. 968/2006 11 straipsnio 1 dalimi, tai yra data, kai gaunamas kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos pranešimas, kad skiriama restruktūrizavimo pagalba, o pagrindinėje byloje toks pranešimas gautas 2007 m. sausio 18 d., bet, Belgijos vyriausybės nuomone, atitinkama data yra prekybos metų pradžios data, t. y. 2006–2007 prekybos metais tai buvo 2006 m. liepos 1 d. Komisija mano, kad įsipareigojimas atsisakyti kvotos įsigalioja prekybos metų pradžioje arba vėliausiai tada, kai nacionalinės valdžios institucijos gamintoją informuoja, kad paraiška priimtina, ir Komisija paskelbia pranešimą, kad yra lėšų. Pagrindinėje byloje ši data yra 2006 m. rugsėjo 29 d.

54 Pažymėtina, kad pagal Reglamento Nr. 968/2006 11 straipsnio 1 dalį, kai tik restruktūrizavimo pagalba suteikiama, jos gavėjas turi vykdyti visas patvirtintame restruktūrizavimo plane išsamiai nurodytas priemones ir laikytis restruktūrizavimo pagalbos paraiškoje esančių įsipareigojimų.

55 Netgi darant prielaidą, kad aiškinama *a contrario* ta pati nuostata reiškia, kad iki tada, kai bus suteikta pagalba, jos gavėjas neprivalo vykdyti visų priemonių ir laikytis restruktūrizavimo pagalbos paraiškoje esančių įsipareigojimų, minimų šioje nuostatoje, visada, kaip priminta šio sprendimo 41 punkte, aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos formuluotę, bet ir į kontekstą bei teisės aktų, kuriuose ji įtvirtinta, tikslus.

56 Šiuo klausimu reikia atsižvelgti į Reglamento Nr. 320/2006 5 straipsnį, susijusį su sprendimu dėl restruktūrizavimo pagalbos ir kontrolės priemonių.

57 Kaip matyti iš šio reglamento 5 straipsnio 2 dalies, naudodamosi savo kompetencija pagal šio reglamento 5 straipsnio 1 dalį priimti sprendimą dėl restruktūrizavimo pagalbos skyrimo valstybės narės, nustačiusios, kad pirmesnėje nuostatoje keliami reikalavimai tenkinami, nebeturi jokios diskrecijos nuspręsti, kad pagalba nebus skiriama.

58 Todėl tokia įmonė, kaip *Beneo-Orafti*, gali žinoti, kad gaus restruktūrizavimo pagalbą nuo to momento, kai ji žino tai, kad, kompetentingų valdžios institucijų nuomone, Reglamento Nr. 320/2006 5 straipsnio 2 dalyje nustatyti šios pagalbos gavimo reikalavimai yra tenkinami. Tai galima sužinoti tiek iš šių valdžios institucijų įmonei po to, kai ji pateikia restruktūrizavimo pagalbos paraišką, atsiųstų pranešimų, kaip tai įrodo

Teisingumo Teismui pateikta bylos medžiaga, tiek iš Komisijos skelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* apie reikalingų finansinių išteklių buvimą restruktūrizavimo fonde.

59 Tačiau šiomis aplinkybėmis, kad nebūtų pakenkta Sąjungos teisės aktų leidėjo priimant Reglamentą Nr. 320/2006 siekiamam tikslui, kuris primintas šio sprendimo 45 punkte, negalima laikyti, kad įsipareigojimas atsisakyti kvotos įsigalioja tik nuo restruktūrizavimo pagalbos skyrimo datos, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 968/2006 11 straipsnio 1 dalį.

60 Iš tikrųjų, kaip aiškiai įrodo faktinės aplinkybės pagrindinėje byloje, toks aiškinimas įmonei, kuri prisiėmė įsipareigojimą atsisakyti kvotos ir kuri yra tikra, kad už šį įsipareigojimą gaus restruktūrizavimo pagalbą, leistų dar gaminti pagal kvotą, kurios turi atsisakyti, o tai tiesiogiai prieštarauja nagrinėjamais teisės aktais siekiamam tikslui sumažinti nepelningos gamybos pajėgumus Sąjungoje nustatant tokią pagalbą.

61 Todėl į penktąjį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 320/2006 3 straipsnio 1 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip, kad tokiomis aplinkybėmis, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje, įsipareigojimas atsisakyti kvotos įsigalioja tą dieną, kai šį įsipareigojimą prisiimanti įmonė kaip įprastai rūpestinga įmonė iš jai atsiųstos ar *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtos informacijos gali žinoti, kad, kompetentingų valdžios institucijų nuomone, restruktūrizavimo pagalbai gauti keliami reikalavimai, nustatyti šio reglamento 5 straipsnio 2 dalyje, yra tenkinami.

Dėl ketvirtojo klausimo pirmos dalies ir septintojo klausimo

62 Pateikdamas ketvirtojo klausimo pirmą dalį ir septintąjį klausimą, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Reglamento Nr. 968/2006 26 straipsnio 1 dalis ir 27 straipsnis bei Reglamento Nr. 318/2006 15 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad tokia gamyba, kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, jei ji prieštarauja įsipareigojimui atsisakyti kvotos, yra pagrindas sugrąžinti pagalbą, nustatyti baudą ir mokėti pertekliaus mokestį, nustatytus šiose nuostatose, ir tuo atveju, jei į šį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar *non bis in idem*, proporcingumo ir nediskriminavimo principai turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiama taikyti šias priemones kartu.

63 *Beneo-Orafti* tvirtina, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama gamyba nėra gamyba, už kurią mokamas pertekliaus mokestis pagal Reglamento Nr. 318/2006 15 straipsnį, nes ji negali būti pripažinta nekvotine gamyba. Bet kuriuo atveju pagal *non bis in idem*, proporcingumo ir nediskriminavimo principus draudžiama kartu taikyti Reglamento Nr. 968/2006 26 straipsnio 1 dalyje ir 27 straipsnyje bei Reglamento Nr. 318/2006 15 straipsnyje nustatytas priemones. Belgijos vyriausybė ir Komisija mano priešingai.

64 Šiuo klausimu, kalbant apie Reglamento Nr. 968/2006 26 straipsnio 1 dalį ir 27 straipsnį, reikia pažymėti, kad jie taikomi, jei pagalbos gavėjas nevykdo vieno ar kelių įsipareigojimų pagal restruktūrizavimo planą, įmonės planą ar nacionalinę restruktūrizavimo programą. Nėra jokios abejonės, kad taip yra tada, kai pagalbos gavėjas gamina cukrų, izogliukozę ar inulino sirupą, nepaisydamas savo įsipareigojimo atsisakyti kvotos. Todėl tokia gamyba gali būti pagrindas sugrąžinti pagalbą pagal Reglamento

Nr. 968/2006 26 straipsnio 1 dalį ir nustatyti baudą pagal šio reglamento 27 straipsnį, tačiau bausmė pagal šio reglamento 27 straipsnio 3 dalį gali būti nustatyta tik jei, atsižvelgiant į visas aplinkybes byloje, nevykdymas gali būti kvalifikuojamas kaip tyčinis arba kaip didelio nerūpestingumo pasekmė. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti, ar taip yra pagrindinėje byloje.

65 Be to, tokia gamyba yra nekvotinė gamyba pagal Reglamento Nr. 318/2006 III skyrių, kuri, išskyrus atvejus, kai tenkinamos Reglamento Nr. 967/2006 4 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nustatytos sąlygos, apmokestinama pertekliaus mokesčiu pagal Reglamento Nr. 318/2006 15 straipsnį.

66 Iš tikrųjų, pirma, dėl tų pačių priežasčių, kaip nurodytosios šio sprendimo 42 ir 43 punktuose, sąvoka „kvota“, kalbant apie nekvotinę gamybą pagal Reglamento Nr. 318/2006 III skyrių, turi būti aiškinama kaip apimanti ir laikinąsias kvotas.

67 Antra, kaip generalinis advokatas pažymėjo išvados 102 punkte, gamyba yra nekvotinė, jei gamintojas viršijo savo kvotą, jei jis niekada neturėjo kvotos ar jei jos atsisakė. Kalbant apie pastarąją prielaidą, beje, šį aiškinimą patvirtina Reglamento Nr. 968/2006 3 straipsnis, pagal kurį nuo prekybos metų, kuriais pagal Reglamento Nr. 320/2006 3 straipsnį atsisakyta kvotos, jokia gamyba negali būti laikoma gamyba pagal tą kvotą.

68 Dėl klausimo, ar pagal *non bis in idem* principą draudžiama kartu taikyti Reglamento Nr. 968/2006 26 straipsnio 1 dalyje ir 27 straipsnyje bei Reglamento Nr. 318/2006 15 straipsnyje nustatytas priemones, primintina, kad, pirma, šis principas įtvirtintas Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 50 straipsnyje.

69 Antra, primintina, kad Sąjungos teisės pažeidimų kontrolės ir nuobaudų srityje Sąjungos teisės aktų leidėjas, priimdamas Reglamentą Nr. 2988/95, įtvirtino nemažai bendrųjų principų ir pareikalavo, kad apskritai visi sektorių reglamentai nepažeistų šių principų (žr., be kita ko, 2008 m. kovo 11 d. Sprendimo *Jager*, C-420/06, Rink. p. I-1315, 61 punktą).

70 Kalbant apie pagalbos grąžinimą pagal Reglamento Nr. 968/2006 26 straipsnio 1 dalį, pažymėtina, kad tai yra nepagrįstai gautos naudos grąžinimas pagal Reglamento Nr. 2988/95 4 straipsnio 1 dalį. Tačiau, kaip matyti iš šio reglamento 4 straipsnio 4 dalies, tokia priemonė nelaikoma nuobauda, kuriai taikomas *non bis in idem* principas, kaip tai aiškiai patvirtinama šio reglamento dešimtoje konstatuojamojoje dalyje.

71 Tas pats galioja ir pertekliaus mokesčiui pagal Reglamento Nr. 318/2006 15 straipsnį, kaip teisingai tvirtina Belgijos vyriausybė ir Komisija.

72 Iš tikrųjų iš Reglamento Nr. 2988/95 5 straipsnio 1 dalies matyti, kad administracinės nuobaudos gali būti skiriamos, jei padaryti tyčiniai pažeidimai arba pažeidimai dėl aplaidumo. O pats pažeidimas šio reglamento 1 straipsnio 2 dalyje iš esmės apibrėžiamas kaip Sąjungos teisės nuostatos pažeidimas.

73 Tačiau iš nekvotinės gamybos sritį reglamentuojančių teisės aktų, visų pirma Reglamento Nr. 318/2006 III skyriaus, negalima daryti išvados, kad tokia gamyba turi būti kvalifikuojama kaip pažeidimas pagal Reglamento Nr. 2988/95 1 straipsnio 2 dalį. Tiesa, kad pertekliaus mokestis yra didelė ekonominė paskata negaminti viršijant

kvotą. Vis dėlto iš tų teisės aktų nematyti, kad nekvotinė gamyba savaime yra Sąjungos teisės nuostatos pažeidimas, taigi ir pažeidimas, už kurį pagal Reglamento Nr. 2988/95 5 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas sąlygas gali būti skiriama bauda.

74 Todėl atsižvelgiant į tai, kad tik Reglamento Nr. 968/2006 27 straipsnyje nustatyta priemonė gali būti laikoma bausme, *non bis in idem* principas netaikomas tokiai situacijai, kokia nagrinėjama pagrindinėje byloje.

75 Kalbant apie proporcingumo principą primintina, jog pagal šį principą, vieną iš bendrųjų Sąjungos teisės principų, reikalaujama, kad Sąjungos institucijų veiksmai neviršytų to, kas tinkama ir būtina nagrinėjamų teisės aktų teisėtiems tikslams pasiekti, todėl kai galima rinktis iš kelių tinkamų priemonių, reikia taikyti mažiausiai varžančią, o sukelti nepatogumai neturi būti neproporcingi nurodytiems tikslams (žr., be kita ko, minėto Sprendimo *Agrana Zucker* 31 punktą).

76 Dėl šio principo įgyvendinimo sąlygų teisminės priežiūros, atsižvelgiant į didelę Sąjungos teisės aktų leidėjo diskreciją bendros žemės ūkio politikos srityje, pažymėtina, kad tik akivaizdžiai netinkama šioje srityje priimta priemonė, palyginti su tikslu, kurio kompetentinga institucija ketina siekti, gali paveikti šios priemonės teisėtumą (minėto Sprendimo *Agrana Zucker* 32 punktas).

77 Todėl reikia išsiaiškinti ne tai, ar teisės aktų leidėjo priimta priemonė buvo vienintelė arba geriausia iš galimų, bet tai, ar ji buvo akivaizdžiai netinkama (minėto Sprendimo *Agrana Zucker* 33 punktas).

78 Tačiau atsižvelgiant į Sąjungos teisės aktų leidėjo tiek Reglamente Nr. 318/2006, tiek ir Reglamente Nr. 320/2006 teikiamą svarbą kvotų sistemos laikymuisi, siekiant stabilizuoti rinkas cukraus sektoriuje, neatrodo, kad šio teisės aktų leidėjo teikiama

galimybė kartu taikyti Reglamento Nr. 968/2006 26 straipsnio 1 dalyje ir 27 straipsnyje bei Reglamento Nr. 318/2006 15 straipsnyje teisės aktų leidėjo nustatytas priemones yra akivaizdžiai netinkama priemonė, palyginti su jo siekiamu tikslu.

79 Šiuo atveju vien neteisėtai gautos pagalbos grąžinimas pagal Reglamento Nr. 968/2006 26 straipsnio 1 dalį, prie kurio pridedama šio reglamento 27 straipsnyje numatyta bauda, nebūtinai leidžia išvengti Reglamento Nr. 318/2006 15 straipsnio 1 dalyje minimų kiekių kaupimosi vykdant nekvotinę gamybą, kuri pažeidžia įsipareigojimą atsisakyti kvotos. Kaip matyti būtent iš šio reglamento 15 straipsnio 2 dalies, išvengti tokio kaupimosi yra ypatingas tikslas, kurio siekiama pertekliaus mokesčiu.

80 Galiausiai kalbant apie nediskriminavimo principą reikia priminti, jog pagal jį reikalaujama, kad panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai, o skirtingos situacijos – vienodai, nebent toks vertinimas būtų objektyviai pagrįstas (šiuo klausimu žr. 2010 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Uzonyi*, C-133/09, Rink. p. I-8747, 31 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką). Vis dėlto Teisingumo Teismui pateiktoje byloje nėra informacijos apie situaciją, kuri galėtų būti panaši į nagrinėjamąją pagrindinėje byloje. Todėl iš šios bylos negalima daryti išvados, ar tokiam ginčui gali būti taikomas nediskriminavimo principas ir, jei reikia, kokiomis sąlygomis.

81 Vadinasi, į ketvirtojo klausimo pirmą dalį ir į septintąjį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 968/2006 26 straipsnio 1 dalis ir 27 straipsnis bei Reglamento Nr. 318/2006 15 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad dėl tokios gamybos, kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, jei ji prieštarauja įsipareigojimui atsisakyti kvotos, gali reikėti grąžinti pagalbą, sumokėti baudą ir pertekliaus mokestį, numatytus šiose nuostatose. Dėl Reglamento Nr. 968/2006 27 straipsnio 3 dalyje numatytos baudos

prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti, ar, atsižvelgiant į visas bylos aplinkybes, pažeidimas gali būti kvalifikuojamas kaip tyčinis arba pripažįstamas kaip didelio nerūpestingumo pasekmė. *Non bis in idem*, proporcingumo ir nediskriminavimo principai turi būti aiškinami taip, kad pagal juos nedraudžiama šių priemonių taikyti kartu.

Dėl ketvirtojo klausimo antros dalies

82 Pateikdamas ketvirtojo klausimo antrą dalį, kurią reikia nagrinėti paskutinę, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, kaip turi būti apskaičiuojama grąžintina pagalbos suma, nurodyta Reglamento Nr. 968/2006 26 straipsnio 1 dalyje.

83 *Beneo-Orafti* tvirtina, kad turi būti apskaičiuojama atsižvelgiant į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodyto ketvirtojo klausimo antroje dalyje išvardytus elementus, o Belgijos vyriausybė mano, kad BIRB teisingai apskaičiavo grąžintiną sumą už toną gautos pagalbos sumą padauginusi iš *Beneo-Orafti* pagamintų tonų skaičiaus. Komisija teigia, kad galimi keli apskaičiavimo metodai.

84 Pažymėtina, kad, remiantis Reglamento Nr. 968/2006 26 straipsnio 1 dalimi, jei pagalbos gavėjas nevykdo vieno ar keleto restruktūrizavimo plano, verslo plano arba nacionalinės restruktūrizavimo programos įsipareigojimų, tam įsipareigojimui (įsipareigojimams) vykdyti suteikta pagalbos dalis turi būti grąžinama.

85 Iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos matyti, kad pagrindinėje byloje restruktūrizavimo pagalbos gavimas siejamas su dviem įsipareigojimais, nustatytais Reglamento Nr. 320/2006 3 straipsnio 1 dalies b punkte, t. y. atsisakyti kvotos ir iš dalies išmontuoti atitinkamų fabrikų gamybos įrenginius, ir kad pagrindinėje byloje ginčas kilo tik dėl pirmojo įsipareigojimo laikymosi.

86 Tačiau atsižvelgiant į tai, kad tokioje byloje vienintelis „[susijęs] įsipareigojimas“, kaip suprantama pagal Reglamento Nr. 968/2006 26 straipsnio 1 dalį, kyla iš įsipareigojimo atsisakyti kvotos, pagal šią nuostatą gali būti grąžinama tik su šiuo įsipareigojimu susijusi pagalbos dalis, jei paaiškėja, kad šio įsipareigojimo iš tikrųjų nebuvo laikytasi.

87 Kalbant apie pagalbos paskirstymą pagal atskirus susijusius įsipareigojimus reikia konstatuoti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamų dviejų įsipareigojimų atveju šis paskirstymas atsiranda dėl to, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas Reglamento Nr. 320/2006 3 straipsnio 5 dalyje nustatė skirtingas sumas. Taigi už šio reglamento 3 straipsnio 1 dalies b punkte numatytus du įsipareigojimus restruktūrizavimo pagalbos suma už atsisakytos kvotos toną 2006–2007 prekybos metais pagal šio reglamento 3 straipsnio 5 dalies b punkto pirmą įtrauką lygi 547,50 EUR, o pagal šio reglamento 3 straipsnio 5 dalies c punkto pirmą įtrauką – 255,50 EUR, jei įsipareigojimas atsisakyti kvotos netaikomas kartu su įsipareigojimu iš dalies išmontuoti atitinkamų fabrikų gamybos įrenginius.

88 Vadinasi, kaip teisingai tvirtina *Beneo-Orafti*, jei įmonė laikosi įsipareigojimo išmontuoti, bet nesilaiko įsipareigojimo atsisakyti kvotos, turi būti laikoma, kad jos nepagrįstai gauta pagalba tokiomis aplinkybėmis, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje, lygi 255,50 EUR už toną, pagamintą pažeidžiant šį įsipareigojimą.

89 Tačiau kalbant apie elementus, kuriuos nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas ketvirtojo klausimo a, b, ir c punktuose, galiojančiuose teisės aktuose, visų pirma – Reglamento Nr. 968/2006 26 straipsnio 1 dalyje, nenurodyta, kad šie elementai svarbūs apskaičiuojant grąžintiną gautos pagalbos sumą.

90 Šiuo atveju iš tos nuostatos matyti, kad neteisėtos pagalbos mastas nustatomas pagal neįvykdytą atitinkamą įsipareigojimą. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad iš atsakymo į pirmąjį, antrąjį, trečiąjį ir šeštąjį klausimus matyti, kad įsipareigojimas atsisakyti kvotos susijęs su kvotomis, kaip jos suprantamos pagal Reglamento Nr. 318/2006 7 straipsnį, ir su laikinosiomis kvotomis, kaip jos suprantamos pagal Reglamento Nr. 493/2006 9 straipsnį, negali būti laikoma, kad pagalba mažiau neteisėta, jei įmonė savo gamybą, prieštaraujančią minėtam įsipareigojimui, pripažįsta kaip gamybą pagal laikinąsias kvotas, o ne gamybą pagal kvotas, kaip suprantama pagal Reglamento Nr. 318/2006 7 straipsnį.

91 Galiausiai kalbant apie proporcingumo principą, kurį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo ketvirtojo klausimo antroje dalyje, nematyti, kad restruktūrizavimo pagalbos grąžinimo priemonė, kurios apimtis priklauso nuo neįvykdyto atitinkamo įsipareigojimo, kaip tai numatyta Reglamento Nr. 968/2006 26 straipsnio 1 dalyje, yra akivaizdžiai neproporcinga priemonė pagal šio sprendimo 77 punkte nurodytą teismų praktiką, palyginti su Sąjungos teisės aktų leidėjo nustatant šią pagalbą siektu tikslu, primintu šio sprendimo 45 punkte.

92 Todėl į ketvirtojo klausimo antrą dalį reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 968/2006 26 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad jei tokiomis aplinkybėmis, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje, įmonė laikėsi įsipareigojimo iš dalies išmontuoti atitinkamų fabrikų gamybos įrenginius, bet nesilaikė įsipareigojimo atsisakyti kvotos, grąžintina pagalbos suma lygi neįvykdytą įsipareigojimą

atitinkančiai pagalbos daliai. Ši pagalbos dalis turi būti nustatoma remiantis Reglamento Nr. 320/2006 3 straipsnio 5 dalyje nustatytomis sumomis.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

93 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1. 2006 m. vasario 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 320/2006, nustatančio laikiną Bendrijos cukraus pramonės restruktūrizavimo schemą ir iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1290/2005 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo, 3 straipsnio 1 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip, kad jame vartojamas žodis „kvota“ apima ir laikinąsias kvotas, kaip jos suprantamos pagal 2006 m. kovo 27 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 493/2006, nustatančio pereinamojo laikotarpio priemones dėl bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo reformos ir iš dalies keičiančio Reglamentus (EB) Nr. 1265/2001 ir (EB) Nr. 314/2002, 9 straipsnį.

2. Reglamento Nr. 320/2006 3 straipsnio 1 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip, kad tokiomis aplinkybėmis, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje, šioje nuostatoje nurodytas įsipareigojimas atsisakyti cukraus, izogliukozės ir inulino sirupo gamybai taikomos kvotos, kuri įmonei paskirta ir kurią ji

priskyrė vienam ar keliems savo fabrikams, įsigalioja tą dieną, kai šį įsipareigojimą prisiimanti įmonė kaip įprastai rūpestinga įmonė iš jai atsiųstos ar *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtos informacijos gali žinoti, kad, kompetentingų valdžios institucijų nuomone, restruktūrizavimo pagalbai gauti keliami reikalavimai, nustatyti šio reglamento 5 straipsnio 2 dalyje, yra tenkinami.

3. 2006 m. birželio 27 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 968/2006, nustatančio išsamias Reglamento Nr. 320/2006 įgyvendinimo taisykles, 26 straipsnio 1 dalis ir 27 straipsnis bei 2006 m. vasario 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 318/2006 dėl bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo 15 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad dėl tokios gamybos, kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, jei ji prieštarauja Reglamento Nr. 320/2006 3 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytam įsipareigojimui atsisakyti cukraus, izogliukozės ir inulino sirupo gamybai taikomos kvotos, kuri įmonei paskirta ir kurią ji priskyrė vienam ar keliems savo fabrikams, gali reikėti grąžinti pagalbą, sumokėti baudą ir pertekliaus mokestį, numatytus šiose nuostatose. Dėl Reglamento Nr. 968/2006 27 straipsnio 3 dalyje numatytos baudos prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti, ar, atsižvelgiant į visas bylos aplinkybes, pažeidimas gali būti kvalifikuojamas kaip tyčinis arba pripažįstamas kaip didelio nerūpestingumo pasekmė. *Non bis in idem*, proporcingumo ir nediskriminavimo principai turi būti aiškinami taip, kad pagal juos nedraudžiama šių priemonių taikyti kartu.

4. Reglamento Nr. 968/2006 26 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad jei tokiomis aplinkybėmis, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje, įmonė laikėsi įsipareigojimo iš dalies išmontuoti atitinkamų fabrikų gamybos įrenginius, bet nesilaikė įsipareigojimo atsisakyti cukraus, izogliukozės ir inulino sirupo gamybai taikomos kvotos, nurodytos Reglamento

Nr. 320/2006 3 straipsnio 1 dalies b punkte, kuri įmonei paskirta ir kurią ji priskyrė vienam ar keliems savo fabrikams, grąžintina pagalbos suma lygi neįvykdytą įsipareigojimą atitinkančiai pagalbos daliai. Ši pagalbos dalis turi būti nustatoma remiantis Reglamento Nr. 320/2006 3 straipsnio 5 dalyje nustatytomis sumomis.

Parašai.